

Vaasan hallinto-oikeus

Diaarinumero 00937/19/5701 ja 00938/19/5701

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

29.11.2021

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **6.12.2021 (7 pv)**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 29.11.2021 nro 21/0069/1, valitus ympäristölupa-asiassa / Ympäristöluvan myöntäminen kivenlouhinnan ja kivenmurskaamon toiminnalle, Soini

Luvan hakija

Timo Vuorenmaa

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **29.11.2021 – 5.1.2022** Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet ja valitusaika

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. **Valitusaika päättyy 5.1.2022.**

Vaasan hallinto-oikeus**Päätös**

Antopäivä
29.11.2021

Päätösnumero
21/0069/1

Diaarinumero
00937/19/5701
00938/19/5701

Asia Valitus maa-aines- ja ympäristölupa-asiassa

Muutoksenhakijat 1. [REDACTED], yhdessä
2. [REDACTED], yhdessä

Luvan hakija [REDACTED]

Asian aikaisemmat vaiheet

Järvi-Pohjanmaan rakennus- ja ympäristölautakunta Soinin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena on päätöksellään 22.4.2015 (§ 31) myöntänyt [REDACTED] ympäristönsuojelulain mukaisen toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan kallioaineksen louhintaan ja murskaukseen Soinin kunnassa kiinteistöllä [REDACTED]

Vaasan hallinto-oikeus on päätöksellään 13.12.2016 nro 16/0554/1 muuttanut valituksenalaista päätöstä muun muassa siten, että räjäytysaikataulu tulee ilmoittaa etukäteen lähialueen asukkaille mukaan lukien tilalla [REDACTED] hevostoimintaa harjoittavalle yrittäjälle.

Korkein hallinto-oikeus on 24.5.2018 antamallaan päätöksellä taltionumero 2485 kumonnut Vaasan hallinto-oikeuden ja Järvi-Pohjanmaan rakennus- ja ympäristölautakunnan päätökset ja palauttanut asian toimivaltaiselle ympäristölupaviranomaiselle uudelleen käsiteltäväksi. Ennen asian ratkaisemista luvan hakijalle on tullut varata tilaisuus täydentää hakemustaan.

Korkein hallinto-oikeus on päätöksessään lausunut muun ohella, että lupapäätöksellä on sallittu rikotus ja räjäytykset maanantaista perjantaihin kello 7.00 ja 20.00 välisenä aikana, vaikka MURAUS-asetuksen 8 §:n 1 momentin mukaan kyseiset toiminnot ovat sallittuja arkipäivisin vain kello 8.00 ja 18.00 välisenä

Osoite
Korsholmanpuistikko 43
PL 204
65101 VAASA

Puhelin
02956 42611

Telekopio
02956 42760

Sähköposti
vaasa.hao@oikeus.fi

aikana, kun toiminnan etäisyys melulle alttiiseen kohteeseen on alle 500 metriä. Määräyksiä toiminnan aiheuttamien päästöjen tarkkailusta ei ole annettu. Asiassa tulee olla tarkempi selvitys erityisesti toiminnasta aiheutuvan melun ja pölyn leviämisestä sekä rakenteista ja toimenpiteistä, joilla toiminnan melu- ja pölyvaikutuksia hallitaan. Mikäli lupaviranomainen riittävän selvityksen saatuaan harkitsee luvan myöntämisedellytysten olevan olemassa, sen tulee ympäristölupapäätöksessä antaa tarpeelliset lupamääräykset ottaen huomioon muun ohella MURAUUS-asetus sekä lähistöllä kesäkuukausina harjoitettava ratsastuskoulutoiminta.

Soinin kunnan tekninen lautakunta on käsitellyt asian uudestaan ja päätöksellään 25.10.2018 § 63 myöntänyt [REDACTED] yhteiskäsittelylupana oikeuden maa-aineksenottoon, kivenlouhintaan ja kivenmurskaamiseen. Tästä päätöksestä on valitettu Vaasan hallinto-oikeuteen (dnro 01482/18/5701). Soinin kunnan tekninen lautakunta on 7.3.2019 § 10 päättänyt kumota 25.10.2018 [REDACTED] hakemusta koskevan päätöksen [REDACTED] peruutettua hakemuksensa.

Tekninen lautakunta on käsitellyt [REDACTED] 11.3.2019 jättämää hakemusta. Hakemus on annettu tiedoksi kuuluttamalla Soinin kunnassa 15.3.2019–15.4.2019. Lautakunta on 16.5.2019 päättänyt kehottaa [REDACTED] täydentämään hakemustaan.

[REDACTED] on jättänyt uuden hakemuksen 17.5.2019. Hakemusasiakirjoista on käynyt ilmi, että hakija on kuullut naapurit. Tekninen lautakunta on myöntänyt [REDACTED] luvan valituksenalaisella päätöksellään.

Päätös, johon on haettu muutosta

Soinin kunnan tekninen lautakunta 1.7.2019 (27.6.2019 § 33)

Tekninen lautakunta on myöntänyt [REDACTED] ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan Soinin kunnan Kuninkaanjoen kylään tilalle [REDACTED] hakemuksen ja 9.4.2015 päivätyn kallioaineksen ottosuunnitelman mukaisesti ja niihin liitetyn asemapiirroksen osoittamaan paikkaan.

Lisäksi toiminnassa on noudatettava seuraavia lupamääräyksiä:

Lupamääräykset

1. Lupa on voimassa kymmenen vuotta 5.7.2029 saakka. Maksimi ottomäärä on 238 000 m³ktr.
2. Melua aiheuttavien työvaiheiden aikarajat Valtioneuvoston asetus 800/2010, 8 §
 6. Murskaaminen on tehtävä arkipäivisin kello 7.00 ja 22.00 välisenä aikana;
 7. Poraaminen on tehtävä arkipäivisin kello 7.00 ja 21.00 välisenä aikana;
 8. Rikotus on tehtävä arkipäivisin kello 8.00 ja 18.00 välisenä aikana;
 9. Räjähdykset on tehtävä arkipäivisin kello 8.00 ja 18.00 välisenä aikana; ja

10. Kuormaaminen ja kuljetus on tehtävä arkipäivisin kello 6.00 ja 22.00 välisenä aikana.

Kuormaaminen hyväksytään myös lauantaina kello 7.00 ja 18.00 välisenä aikana.

Räjähdyksistä tulee ilmoittaa etukäteen lähialueen asukkaille ja Soinin kunnan ympäristöviranomaiselle.

3. Toiminnan aiheuttama melutaso ei saa ylittää asumiseen käytettävillä alueilla päiväohjearvoa 55 dB (klo 07-21) eikä yöohjearvoa 50 dB (klo 21-07).

4. Porausvaunu on varustettava pölynkeräyslaitteistolla tai muuten estettävä kiven porauksesta lähtevän pölyn leviämistä ympäristöön. Kivenlouhinnan aiheuttamaa pölyn leviämistä on ehkäistävä sijoittamalla murskauslaitteisto louhoksen pohjalle ja säädettävä laitteiston kuljettimia niin, että kiviaineksen pudotus tapahtuu mahdollisimman matalalta. Tarvittaessa pölyä sidotaan kastellulla tai ehkäistään sen leviämistä koteloinnein.

5. Varastokasat ja ajoneuvojen kuormat on tarvittaessa kasteltava ja pölyn leviäminen ajoneuvoista toiminta-alueen ulkopuolelle estettävä.

6. Olemassa oleva puusto tulee säilyttää ottamisalueen ja läheisen kiinteistön välillä.

7. Tien käytöstä ei saa aiheutua pöly- eikä muuta haittaa tien käyttäjille tai ympäröivän alueen omistajille.

8. Alueella ei saa varastoida purku- tai muita yhdyskuntajätteitä eikä vaarallisia jätteitä. Alueelle on tarvittaessa asennettava tekninen este (esim. puomi) luvattoman kulkemisen, ilkvallan ja roskaamisen estämiseksi.

9. Toiminta-alueen jätehuolto on järjestettävä kunnan jätehuoltomääräysten mukaisesti. Jätteet on varastoitava asianmukaisissa jäteastioissa lajiteltuina.

10. Louhinta- ja murskaustoiminta ei saa aiheuttaa haittaa lähialueen asukkaiden talousvesikaivoihin. Lisäksi alle 500 metrin etäisyydellä olevien talousvesikaivojen vedenlaatu sekä vedenpinnan korkeus on tutkittava ennen ottotoiminnan aloittamista.

11. Kallioulouhoksen ympärille on sijoitettava vähintään 1,2 metrin korkuinen turva-aita. Aita tulee sijoittaa sille kallioalueen osalle, jonka pudotuskorkeus ylittää kolme metriä. Louhoksen reunat tulee työn aikana ja ottotoiminnan jälkeen aidata erittäin hyvin louhoksen reunan jyrkkyyden takia. Aidasta ei saa päästä läpi ja sen on oltava kunnossa, vaikkei toimintaa alueella enää olisi-kaan.

12. Etäisyys naapurikiinteistön rajaan on oltava kalliokiven ottamisalueilla vähintään 30 metriä.

13. Toiminnan harjoittajan on huolehdittava ympäristön siisteydestä toiminnan aikana sekä toiminnan loputtua.

14. Vesi pumpataan alueelta pois laskeutusaltaan kautta ojistoon niin, ettei ympäristö vety. Alapuolisille kiinteistöille ei saa aiheutua vettymishaittaa eikä ojaston tukkeutumista.

15. Toiminnanharjoittajan tulee pitää kirjanpitoa toiminnasta. Kirjanpidosta tulee ilmetä ainakin seuraavat asiat:

- Louhinnan ja murskauksen toiminta-ajat, päivämäärät ja kellonajat
- Käytetty poraus- ja murskauskalusto (käyttöajat)
- Käytetyt pölyntorjuntamenetelmät (käyttöajat)
- Käytetyn polttoaineen määrä ja laatu
- Toiminnassa syntyvien jätteiden lajit ja määrät sekä jätteiden toimituspaikat
- Yhteenvedo mahdollisista häiriötilanteista, niiden kestosta ja korjaustoimenpiteistä
- Kirjanpito tulee esittää tarkastuksen yhteydessä pyydettyä.

16. Lupaa toiminnan aloittamiseen, ennen kuin lupa on saanut lainvoiman, ei myönnetä.

17. Toiminnan aloittamiselle on asetettava hyväksyttävä vakuus 10 000 € ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräyksen muuttamisen varalle. Vakuus on asetettava ennen toiminnan aloittamista ja sen on oltava voimassa siihen asti, kunnes ottamistoiminta on loppunut ja alueen jälkihoitoa koskevat velvoitteet on valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla toteutettu, kuitenkin vähintään vuoden ottotoiminnan päättymisen jälkeen.

18. Luvanhakijan on ilmoitettava valvontaviranomaiselle alueen maisemoinnista lopputarkastuksen tekemistä varten. Alueen jälkihoitotyöt on tehtävä otosuunnitelman mukaan. Ottotoiminnan jälkeen alue on maisemoitava.

19. Tämä lupapäätös on annettava tiedoksi ja noudatettavaksi toiminta-alueella toimiville louhinta- ja murskaustyön urakoitsijoille.

20. Toiminnan lopettamisesta tai pitkäaikaisesta keskeyttämisestä on tehtävä ilmoitus Soinin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Toiminnan lopettamista koskevat tarkemmat määräykset annetaan ilmoituksen jättämisen jälkeen.

--

Päätöksen perustelut

Toimittaessa tämän päätöksen mukaisesti kallioaineksen louhinnasta ja murskauksesta ei aiheudu terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityistä luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapurisuhteista annetusta laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Lupamääräyksiä noudattamalla ei toiminta myöskään ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä mainittujen rajoitusten kanssa. Ottamistoiminta ei ole ristiriidassa kaavoituksen kanssa. Ottamisalueella ei ole sellaisia erityisiä luonnon kauneus- tai maisema-arvoja, että ne estäisivät maa-ainesoton.

--

Toiminta-ajoilla ja melurajoilla lähimpiin asuinrakennuksiin ehkäistään mahdollisia meluhaittoja. (Määräykset 2-3).

Määräyksillä pyritään estämään vahinkoja ja haittoja naapurikiinteistöille. (Määräykset 9-11).

Louhoksesta ja murskauksesta aiheutuvat pöly-, melu- ja vettymishaitat voivat aiheuttaa naapuruussuhdelain mukaisia kohtuuttomia haittoja. Määräyksillä 4-6 ja 12 pyritään ehkäisemään näitä haittoja.

--

Tämän hakemuksen mukaiset luvat ovat voimassa kymmenen vuotta 24.6.2029 saakka.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

1. [REDACTED] ovat vaatineet, että lautakunnan päätös kumotaan ja hakemus hylätään.

Hallinto-oikeuden tulee tutkia, onko päätöstä tehtäessä tapahtunut menettelyvirheitä.

Toissijaisesti muutoksenhakijat ovat vaatineet, että asia palautetaan uudelleen käsiteltäväksi. Mikäli lupa toiminnalle myönnetään, toimintaa tulee saada harjoittaa vain syyskuun 15. päivän ja huhtikuun 30. päivän välisenä aikana arkipäivisin kello 9–16 välillä. Luvan myöntämisen ehtona ovat puolueettomat, valittajien hyväksymät melu- ja pölymallinnukset. Lisäksi käytön aikana tulee tehdä melumittauksia säännöllisesti kahdesti vuodessa. Niiden suorittajana tulee olla valittajien hyväksymä mittaja ja tulokset on toimitettava myös valittajille.

Ottosuunnitelmaa ei ole tehty molemmille alueille. Naapureiden kuuleminen ja kuuluttaminen kokonaisuudessaan olisi tullut toimittaa uudestaan. Lupakäsittely on aloitettava kokonaan uudestaan alusta asti, toimitettava ajantasaiset liitteet ja naapurikuulemiset.

Muutoksenhakijat ovat vaatineet täytäntöönpanokieltoa.

Muutoksenhakijoille ei ole ilmoitettu aikaisemman päätöksen kumoamisesta eikä uuden luvan myöntämisestä. Molemmat päätökset on kumottava.

Hakemus on jätetty kuntaan kahteen kertaan, ensin [REDACTED] nimissä 10.3.2019 päivätyllä hakemuksella, ja sitten 17.5.2019 [REDACTED] nimissä hakemuksen korjauksena, kuten kunta asian ilmaisee pöytäkirjassaan. Ei ole ollut tarvittavia selvityksiä ja liitteitä mukana. Hakemuksesta puuttuu muun muassa [REDACTED] lainhuutotodistus, joka osoittaisi selvityksen ottamisalueen omistus- tai hallinto-oikeudesta olevan kunnossa.

Naapureiden kuuleminen ja kuuluttaminen kokonaisuudessaan olisi tullut toimittaa uudestaan.

10.4.2009 päivätyn muistutuksen jälkeen kunta on käsitellyt asian 16.5.2019 teknisen lautakunnan kokouksessa, asia on päätetty siirtää seuraavaan kokoukseen ja kunta on pyytänyt hakijaa täydentämään hakemustaan. Näitä täydennyksiä ei ole muutoksenhakijoille toimitettu.

Edelleenkin ei ole luontoselvitystä olemassa, eikä melu- ja pölyselvityksiä tai tietoa tärinästä tai sen leviämisestä sekä muista asioista.

██████████ hakemuksessa päiväyksellä 10.3.2019 lukee "Lupahakemus maa-ainesten ottamiseen". Sama kaavake on täytetty ██████████ toimesta päiväyksellä 17.5.2019. Näin ollen murskaukseen ja louhintaan ei ole hakemusta jätetty eikä siihen ole voitu antaa lupaa.

Asia on esitelty lautakunnassa ilman melumallinnusta ja mallinnusta pölyn leviämisestä, ilman korkeimman hallinto-oikeuden päätöksessä vaadittuja MURRAUS-asetuksen vaatimuksia ja ratsastuskoulutoiminnan huomioimista. Nyt on poistettu kokonaan aiemmin luvan ehdoissa olleet ratsastustoiminnan aikataulut, jolloin murskausta ja niin edelleen ei saa tehdä. Asia vaatii uuden kuu-luttamisen tämänkin vuoksi. Alkuperäisessä 10.3.2019 ██████████ hake-muksessa on maininta murskauksen keskeytysajasta ratsastuskoulun vuoksi, vaikkakin aikoja on siinä lyhennetty verrattuna 25.10.2018 hyväksytyyn ympäristölupaan verrattuna. Hakemuksessa rajoitusaika on siis mainittu, mutta lupa on myönnetty ilman rajoitusta.

Kirje kunnasta saapui muutoksenhakijoille 10.7.2019. Eli kolmasosa valitusajasta oli tuolloin jo kulunut. Päätöstä ja valitusosoitusta eivät muutoksenhakijat olisi edes saaneet, elleivät sitä olisi itse pyytäneet. Valitusosoituksessa ei myöskään lue mitään pidennetystä valitusajasta sen vuoksi, että kunta ei ollut lainkaan lähettänyt päätöstä. Muutoksenhakijat olivat saaneet kunnasta tiedon, että valitusaika alkaa vasta kirjeen saapumisesta.

██████████ hakemuksissa kiviaineksen otto on liian lähellä asutusta, alle sallitun 300 metrin. Varsinaiseen pääottoalueeseen voi olla 300 metriä, mutta ei pohjoisessa olevaan lisäalueeseen, johon päätöksessä on myös lupa annettu. ██████████ hakemuksessa olevassa otto-suunnitelmassa näkyy pohjoisessa oleva erillinen alue. Se kuuluu ympäristölupapäätöksen perusteella ottoalueeseen, mutta karttaan ei ole merkattu eikä tehty ottosuunnitelmaa sen osalta, vain kiinteistön keskellä olevalle osalle. Murskaustoimintaan kyseiseltä alueelta ei ole haettu tieliittymälupaa.

Nykytilannekartta ja lopputilannekartta, päiväyksellä 4.6.2013, ██████████ ██████████. Näistä ensimmäisessä eli nykytilannekartalla on ██████████ kir-joituksen päällä keltainen tien (?) kohta, joka vie violetilla katkoviivalla merkatulle alueelle. Se alue on häipynyt lopputilannekartassa, aivan kuin kalliota siinäkin olisi louhittu. Onko näin ollen kyse lisälouhinta-alueesta, jota ei ole luvassa käsitelty lainkaan. ██████████ ei ole tila, jolle lupa on myön-netty. Tila, jolle lupa on myönnetty, on ██████████. Hallinto-oikeuden tulee selvittää, mistä tässä on kyse.

Päätös on tehty vaatimatta melumallinnusta. Pölyn leviämisestä ei ole tehty mallinnusta tai arviota. Lupien perusteita ei ole selvitetty riittävällä tarkkuudella. Se, että kuormaaminen hyväksytään myös lauaintaina kello 7.00 ja 18.00 välisenä aikana, on korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen 2485/2018 ja

MURAUS-asetuksen vastaista.

Kunta on kesken oikeusprosessin kumonnut valituksen kohteena olevan ympäristölupapäätöksen ja myöntänyt ympäristöluvan uudestaan, ainakin kolmannen kerran, vaikka hakemus ja selvitykset ovat edelleen puutteellisia tai selvityksiä puuttuu kokonaan.

Ottosyvyys on lisääntynyt 15 metristä 21,5 metriin verrattuna ensimmäiseen hakemukseen.

Nyt kunnan uusimmassa päätöksessä ei ratsastuskoulutoiminnasta ole mitään mainintaa. Tämä on olennainen asia, ja se olisi tullut merkitä lupaehtoihin.

Lupapäätöksestä tiedottamisessa ei riitä nettitiedotus. Lisäksi ilmoitus olisi tullut lähettää Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle, kuten aiemmassakin ympäristölupatapauksessa.

Seinäjoen alueen ympäristöterveydenhuollon lausunto mainitaan päätöksessä, mutta sen sisältöä ei tarkemmin mainita. Terveystarkastaja on todennut lausunnossaan muun muassa seuraavaa: "suunniteltu toiminta olisi syytä melu- ja pölymallintaa ennen lupapäätöstä."---"Luvan myöntäjää pyydetään myös huomioidaan Valtioneuvoston asetus hevosten suojelusta (588/2010) 4 ja 6 §."

Niissä sanotaan muun muassa, että hevonen ei saa olla alttiina melulle, joka ylittää 65 dB ja 6 §:n mukaan "ympäristön on oltava riittävän rauhallinen ja meluton." Näin ei tilanne ole, jos murskaustoiminta aloitetaan vajaan 500 metrin päässä hevosista. Samat asiat ja monia muita on esitetty myös KHO:n päätöksessä 2485/2018, antopäivä 24.5.2018.

Myöskään muistutuksia tai lausuntoja ei ole päätöksessä käsitelty lainkaan.

Vuorenmaahan perustettavaksi aiottu louhimo on Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavakartassa 2005 merkattu matkailun vetovoima-alueeksi (mv), virkistysalueeksi (V-1), kyläksi (at), ohjeelliseksi ulkoilureitiksi ja ohjeelliseksi moottorikelkkailurunkoreitiksi. Toiminta ei ole voimassa olevan maakuntakaavan mukaista.

Alueella sijaitsee myös Vuorenmaan rinnehihtokeskus. Maakuntakaavassa alue on matkailun vetovoima-alueita.

Hakemuksessa puhutaan 10 vuoden ottoajasta, josta on jäljellä vielä nelisen vuotta. Kunta on kuitenkin myöntänyt toistaiseksi voimassa olevan luvan. On lainvastaista, että myönnetään lupa eri ajalle kuin on haettu.

Puntalan pohjavesialue sijaitsee lupapäätöksen mukaan noin kilometrin päässä. Pohjaveden havaintoputkea ei ole juuri tuossa laskukohdassa. Jos epäpuhtauksia pääsee louhintatoiminnasta maahan ja sieltä Toraspuroon, ne kulkeutuvat Puntalan pohjavesialueelle ja imeytyvät pohjaveteen ja ennen kuin se huomataan, vahinko on jo suuri, koska havaintoputket ovat niin kaukana siitä, mihin Toraspuro tuo vetensä. Maasto kokonaisuudessaan viettää jyrkästi louhinta-alueelta Puntalan pohjavesialueelle päin. Pintaveden tarkkailu on tarpeen alueen ulkopuolelle kulkeutuvien haitta-aineiden määrän selvittämiseksi. Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toiminnan ympäristövaikutuksista. Tämä kuuluisi ympäristöluvan lupamääräykseen 18.

Ei ole allekirjoitettua hakemusta, eli hakemusta ei ole jätetty. Hakemuksessa ei myöskään ole mitään merkintää tai leimaa siitä, että hakemus olisi edes saapunut kuntaan. Kirjaamon kirjauskin puuttuu.

██████████ hakemuksista puuttuu luettelo naapuri-tilojen sijainnista ja yhteystiedoista. Etäisyydet naapureihin ja muihin asukkaisiin ovat summittaisia, kun lopullista suunnitelmaa ei ole kivenmurskaamon sijoittamisesta.

Kunnasta muutoksenhakijat eivät 28.6.2019 saaneet minkäänlaista asemapiirroksen nimellä olevaa karttaa. Edelleen karttakuvassa on väärä rekisterinumero ja kiinteistönimi ██████████.

██████████ 10.3.2019 ja ██████████ 17.5.2019 päivätyissä hakemuksissa ei ollut mukana etäisyyskarttaa. Oli käsitelty etäisyydet vain itään päin, ei Pihlajalinnan lasten ja nuorten yksikköön, eikä edes lähimpään naapuriin.

Lisättyä pohjoisen pieni soikio, jonka muutoksenhakijat huomasivat lukevan päätöksessä myös: "Ottoalue on pääosin tilan ██████████ keskellä, vain pohjoisosa ottoalueesta ulottuu rajaan."

██████████ kiinteistön selvitykset esiintyivät aiemmissa hakupapereissa ja suunnitelmissa. ██████████ ei ollut tehty mitään karttoja tai selvityksiä. Nyt nimi on muutettu ██████████, mutta selvitykset ovat samat.

YVA-lain mukaista arviointiselostusta ei ole kahdessa uusimmassa 10.3.2019 ja 17.5.2019 päivätyissä hakemuksissa tehty.

Yhtään täydellistä hakemusta ei ole asiassa olemassa, mutta kunta on silti tehnyt ympäristölupapäätöksen. ██████████ 10.3.2019 päivätyen hakemuksen liitteenä olevassa "Liite tilan ██████████ ympäristö- ja maa-aineksenottolupaa, Kalliokiviaineksen ottamistoiminnasta aiheutuvat päästöt ja niiden vähentäminen sekä ehdotus tarkkailusta" on melukohdassa melulähteiden taulukko. Siinä on virhe. ██████████ tekstissä sanotaan, että "Suurimmat melutasot syntyvät kallioainesta murskatessa ja seulottaessa." Taulukossa poravaunun desibelit on esitetty seuraavasti: 102-125 dB. Lähteenä on kerrottu olevan Suomen ympäristö 25/2010 Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa. Tämän julkaisun sivulta 36 on kunnalle menneessä hakemuksessa liitetty taulukko. Todellinen poravaunun melu kyseisen julkaisun mukaan on 120-125 dB, kun kunnalle on hakemuksessa esitetty 102-125 dB. Alarajaa on siis pienennetty hakemuspapereissa 18 dB.

Vuorenmaan lastensuojeluyksikkö, Pihlajalinnan yksikkö, siellä voimassa ovat § 3 mukaiset 35 dB:n ja 30 dB:n ohjearvot sisällä. Näitä ei ole lainkaan otettu huomioon hakemuksessa, tai edes mainittu kyseistä yksikköä. Sallitut arvot ylittyvät mahdollisesti myös lähimmässä loma-asunnossa. Loma-asunnosta luoteeseen-pohjoiseen oleva päärakennus ei liioin ole tästä kaukana, ja on vaaravyöhykkeellä, koska se sijaitsee alle 500 metrin päässä murskaamosta.

Mallinnuksen tuloksiin on lisättävä 5 dB ennen vertaamista 2 ja 3 §:ssä mainittuihin ohjearvoihin. Tämä siksi, että murskaus ja räjäytystoiminta on isku- maista.

Hakemuksessa ei ole leviämismallia melulle tai pölylle. MURAUS-asetuksessa ja myös korkeimman hallinto-oikeuden päätöksessä melusta ja pölystä vaaditaan selvityksiä. Niitä ei ole annettu kuin hyvin ylimalkaisella tasolla. Muutoksenhakijat vaativat mallin tekemistä. Mitään keinoja aiheutuvan melun ja tärinän leviämisen estämiselle ei ole esitetty. Ei ole myöskään sanottu, että äänipäästöistä suoritettaisiin melumittauksia tai pölymittauksia.

Jos lupapäätös palautetaan uudelleen käsiteltäväksi, on noudatettava seuraavia aikoja, korkeintaan, lyhyempiäkin aikoja voidaan noudattaa: poraaminen on tehtävä arkipäivisin kello 8.00 ja 18.00 välisenä aikana, rikotus on tehtävä arkipäivisin kello 8.00 ja 16.00 välisenä aikana, murskaaminen on tehtävä arkipäivisin kello 8.00 ja 18.00 välisenä aikana, kuormaaminen ja kuljetus on tehtävä arkipäivisin kello 8.00 ja 20.00 välisenä aikana, räjäytykset on tehtävä arkipäivisin kello 8.00 ja 18.00 välisenä aikana. Edellä mainittuja työvaiheita ei saa tehdä viikonloppuina eikä arkipyhinä. Melutasot kontrolloidaan mittauksella. Jos mittauksen perusteella melutasot menevät yli siitä, mitä hakija on hakemuksessaan meluselvityksessä esittänyt, tulee kuukauden kuluessa ylityksen ilmenemisestä esittää viranomaiselle suunnitelma, kuinka melutasot saadaan hakemuksessa esitetylle tasolle ja mihin toimiin on jo mahdollisesti ryhdytty. Ellei tähän päästä, toiminta lopetetaan kokonaan.

Hetkelliselle melutasolle asetetut äänenpainetason rajoitukset ovat tarpeen asuin- ja virkistysalueiden viihtyvyyden turvaamiseksi. Tämä pitää lisätä lupaehtoihin. Tämä kuuluisi ympäristöluvan lupamääräykseen 7. Meluntorjunnan rakenteista tulee vaatia toiminnanharjoittajaa esittämään meluvallisuunnitelmat.

Murskauksesta ilmaan syntyvien päästöjen määrästä ei ole arviota.

Toiminnanharjoittajan on seurattava toimintaa koskevan parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä ja edistettävä sen käyttöönottoa. Tämä tulee lisätä lupaehtoihin.

Hiukkaspäästöt tulee mitata puolueettoman mittajan toimesta säännöllisin väliajoin. Toiminnalle on nimettävä murskausalueen hoidosta ja käytön valvonnasta sekä tarvittavasta kirjanpidosta vastaava henkilö. Henkilön yhteystiedot on pidettävä ajan tasalla. Tämä tulee lisätä lupaehtoihin.

Toiminnasta aiheutuvien hiukkasten (PM₁₀) pitoisuus ilmassa asumiseen käytettävillä alueilla ei saa ylittää ilmanlaatua koskevassa asetuksessa (VNA 38/2011) annettua raja-arvoa. Valvontaviranomaisen määräyksestä tulee luvanhaltijan teettää ilmanlaadun hiukkaspitoisuuden mittaus tarvittaessa. Tämä tulee lupaehtoihin kirjata.

Pölyn ehkäisyyn vaikuttavaa eri toimintojen sijoittelua ei ole kaavakuvien muodossa esitetty. Pölyntorjuntamenetelmiä ei ole seikkaperäisesti esitetty. Ei ole esitetty suunnitelmaa, mistä pölyn sitomiseen tarvittava vesi otetaan. Pölyn ja saasteiden mallinnus olisi tullut tehdä. Saasteruus esitetään SYKE:n julkaisussa 25/2010. Se olisi tullut esittää hakemuksessa. Pölyämisen mittauksesta

on tehtävä lupaehto.

Tärinän tai melun yhteydessä ei ole kerrottu sitä, kuinka paljon kuljetuksia on ja mistä kuljetukset tehdään. Nämä ovat oleellisia asioita kaikkien Möksyntien ja Vuorenmaantien asukkaiden kannalta. Tärinä, kuljetukset ja liikenne olisi tullut huomioida hakemuksessa ja päätöksessä.

Hakemuksessa ottosyvyys on 21,5 m. Syvyys on merkittävä lupaehtoihin.

Liitteen Murskauslaitteiden sijoittaminen mukaan kulku alueelle on eteläosasta. Siinä ei ole tietä alueelle olemassa, eikä piirretty karttoihin. Muissa kartoissa on kuitenkin kulku ja rakennettava tie piirretty pohjoisesta, sanottu lisäksi, että lupa on kunnossa tietä varten. On selvítettävä, mistä etelästä tuleva tie kulkisi.

Naapureiden ja muiden asianosaisten on saatava tietää tarkka murskauslaitteiden paikka, eikä mitään esimerkkejä mahdollisista paikoista.

██████████ hakemuksen mukana olevassa lähikarttakuvassa, joka puuttuu ██████████ hakemuksesta, etäisyys saunarakennukseen 300 metriä on piirretty, ei ole merkattu kirjaimia A, B, C leikkauksia varten, että näkee mistä leikkauskuvat on tehty. Leikkauskuva kuitenkin on, mutta ei siitä ole mitään hyötyä, kun ei tiedä mistä kohtaa mikin leikkaus on otettu.

Lisäksi kyseisestä kartasta näkyy selvästi, kuinka lähellä pohjoisempana oleva, samaan lupaan kuuluva toinen ottoalue (kartassa lukee ██████████ siinä kohdin), on vielä paljon lähempänä kuin piirretty 300 metrin etäisyys. Siitä on saunarakennukseen 184 metriä.

██████████ 10.3.2019 hakemuksessa sivulla 14 lukee, että "Maa-ainenesottamalla ei ole toimintaa, maa-aineskuljetuksia lukuun ottamatta, ajalla 1.6–15.7 eikä aikoina, kun ratsastuskoululla on leiritoimintaa. Ratsastusleirien järjestämisaikajankohdat tarkistetaan Tiinan Tallin internet-sivuilta."

██████████ hakemuksessa ei ole murskaukselle esitetty rajoitusaikoja ratsastuksen vuoksi, eikä niitä ole myöskään 27.6.2019 myönnettyssä ympäristöluvassa tai sen lupahdoissa.

Soinin ██████████ lupapäätöksessä ei ole määritelty ottotasoa, tai pohjatason korkeutta, mitä ei saa alittaa. Valituksenalaisessa luvassa sanotaan vain, että "Ottosuunnitelman oheismateriaalina 4 (arkistokohta 11.01.00). Ottosuunnitelmassa lukee Leikkaukset-paperissa, liite 2, paperi 11, sama ██████████ liite 3, sivu 9: "Alin ottotaso 152.00 (N60)." Hakemuspapereissa s. 6 lukee, että "Kalliolouhoksen suunniteltu pohjataso on +152.00 (N60). Kunnan myöntämässä luvassa ei ole kuitenkaan mitään määräystä ottotasosta, joten louhintaa voi jatkaa miten syvälle tahansa.

██████████ hakemuksissa molemmissa on tyhjänä kohta 11 "Maa-ainesten ottamistoiminnan yhteyshenkilö." Myöskään päätöksestä ei ilmene, keneltä voi pyytää lisäselvitystä päätöksen sisällöstä.

██████████ uvassa ei ole ratkaisuosaa, eikä myöskään perusteluja lupamääräyksille.

Kiinteistöjen arvo laskee.

2. [REDACTED] ovat vaatineet, että teknisen lautakunnan päätös kumotaan ja hakemus hylätään. Muutoksenhakijat ovat lisäksi vaatineet, että toiminta keskeytetään.

Nyt haettu ja myönnetty lupa on asiasisällöltään samanlainen kuin korkeimman hallinto-oikeuden kumoama lupa. Sanajärjestystä on vaan muutettu. Edelleen MURAUS asetuksen vaatimat asiat on sivuutettu.

Muutoksenhakijoilla on ratsastuskoulu/matkailutila, jossa järjestetään ratsastusleirejä koko kesän. Tila sijaitsee kivilouhimosta noin 1 kilometrin päässä.

Muutoksenhakijoiden omistama maa sijaitsee 200-300 metrin päässä kivilouhimosta, jossa yksi tallin ratsastusreiteistä sijaitsee. Ratsastetaan omalla maalla, eikä jokamiehenoikeudella muiden mailla. Tilanne voi olla vakava, jos lapsien kanssa ratsastetaan reitillä ja kiviainesta räjäytetään. Räjäytys kuuluu varmasti kovana myös 1 kilometrin päähän, jolloin herkkäkuuloiset hevoset voivat reagoida voimakkaasti ja tapaturmariski voi kasvaa. Myös näin suuren kiviaineksen kuljettaminen lisää alueella meteliä.

[REDACTED] murskaamoalueelta on noin 300 metriä asuntoon, mutta MURAUS asetus koskee myös pihapiiriä sekä lampea, jonne matkaa on noin 270 metriä. Lupaa ei olisi saanut myöntää tämän asetuksen perusteella. Siirtymäaika umpeutui vuoden 2018 alussa.

Hakemuksessa ei ole kerrottu kuka/ketkä ovat arvioineet toiminnan vaikutukset ympäristöön. Heidän nimiään tai koulutusta ei ole kerrottu.

Lupamääräykset ovat liian ylimalkaisia. Luvassa ei ole määritelty mitenkään muita raja-arvoja kuin melu. Muutoksenhakijat eivät vastusta kokonaisuudessaan murskaamotoiminnan toteuttamista. Toiminta tulisi rajoittaa kesäkuukausien ulkopuolelle, ettei muutoksenhakijoiden toiminta vaarantuisi.

Murskaamolle tulisi säätää tarkemmat lupamääräykset ja ne noudattaisivat MURAUS-asetusta. Toiminta tapahtuu alle 500 metrin päässä asuinrakennuksista ja toiminnasta.

Selvitys, miten ehkäistä porauksesta aiheutuvaa melua, puuttuu.

Murskausta suoritettaessa murskain olisi sijoitettava niin, että voimakkain ääni ei lähde melulle alttiiden kohteiden suuntaan. Murskattavat materiaalit sekä valmiit tuotekasat on sijoitettava niin, että ne estävät melun leviämisen melulle alttiiden kohteiden suuntaan. Kasojen koko on pidettävä koko murskaustoiminnan ajan riittävän suurena melun haitallisen leviämisen estämiseksi.

Murskaamon toiminnan aiheuttama ilman hengitettävien hiukkasten pitoisuus (PM₁₀) saa olla enintään 50 µg/ m³ vuorokausikeskiarvona (24 h) laskettuna ja 40 µg/ m³ kalenterivuoden keskiarvona laskettuna häiriintyvien kohteiden piha-alueella. Pienhiukkasten pitoisuus (PM_{2,5}) saa olla enintään 25 µg/ m³ kalenterivuoden keskiarvona laskettuna. Kiven porauksessa syntyvän pölyn leviämistä on estettävä sijoittamalla porausvaunuihin pölynkeräyslaitteet tai

käyttämällä muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökel-poista tekniikkaa. Melun tarkkailuohjelma on toimitettava vähintään kuukausi ennen toiminnan aloittamista ja mittaussuunnitelma viimeistään kaksi viikkoa ennen ensimmäisen mittauksen suorittamista valvontaviranomaiselle.

Ohjelmassa ja suunnitelmassa on esitettävä mittausmenetelmät ja kartta mit-tauspisteistä. Mittausten suorittamisessa on käytettävä ulkopuolista asiantunti-jaa. Mittaustulokset on toimitettava välittömästi mittausten suorittamisesta val-vontaviranomaiselle, joka antaa tarvittaessa tehdyn melumittausten perusteella lisämääräyksiä mahdollisesti tarvittavista melun vähentämistoimenpiteistä. Tässä mittauksessa voidaan todeta, ettei räjäytysmelu nouse päiväsaikaan yli 45 dB. Mikäli melutaso nousee mittauksissa yli tuon, melua vähentäviin toi-menpiteisiin on ryhdyttävä välittömästi.

Toiminnan aiheuttama ekvivalenttimelutaso lähimmissä melulle alttiissa koh-teissa asutukseen käytettävillä alueilla on mitattava vähintään neljässä mittaus-pisteessä. Mittaukset on tehtävä heti toiminnan alkuvaiheessa (viimeistään 2 viikon kuluessa toiminnan aloittamisesta), jolloin mahdollisimman moni me-lua aiheuttava toiminta on samanaikaisesti käynnissä. Melumittaus on suoritet-tava ympäristöministeriön ohjeen 1/1995 "Ympäristömelun mittaaminen" mu-kaisesti. Toiminnanharjoittajan tulee tehdä alueella kokonaisleijumamittaus. Mittaukset on tehtävä vähintään kahdessa mittapisteessä, joista toinen pisteistä on sijoitettava louhinta-alueelle tai sen välittömään läheisyyteen ja toinen val-litseva tuulensuunta huomioiden lähimpään häiriintyvään kohteeseen. Mittaus on aloitettava heti toiminnan alkuvaiheessa (viimeistään kahden viikon kulu-essa toiminnan aloittamisesta), jolloin mahdollisimman moni pölyä aiheuttava toiminta on samanaikaisesti käynnissä. Mittausjakson pituuden tulee olla vä-hintään 60 vuorokautta. Pölyn tarkkailuohjelma on toimitettava vähintään kuu-kausi ennen toiminnan aloittamista ja mittaussuunnitelma vähintään kaksi viik-koa ennen mittaustausten aloittamista valvontaviranomaiselle. Suunnitelmassa on esitettävä mittausmenetelmät ja kartta mittauspisteistä. Mittausten suoritta-misessa on käytettävä ulkopuolista asiantuntijaa. Mittaukset on tehtävä stan-dardin SFS 3863 mukaisesti. Raportti mittausten tuloksista on toimitettava vä-littömästi mittausten valmistumistuttua valvontaviranomaiselle, joka antaa tar-vittaessa tehtyjen mittausten perusteella lisämääräyksiä mahdollisesti tarvitta-vista pölyn vähentämistoimenpiteistä.

Toiminnan aiheuttamien hengitettävien hiukkasten (PM₁₀) vaikutus ilmanlaa-tuun lähimpien häiriintyvien kohteiden piha-alueella on mitattava toiminnan käynnistyttyä. Tarkkailutulosten perusteella päätetään mahdollisista jatkotark-kailutarpeista. Ilmanlaadun tarkkailusta tulee laatia asiantuntevan tahon toi-mesta tarkkailusuunnitelma toiminnan aloittamiseen mennessä.

Ennen louhinnan aloittamista alueella ja sen ympäristössä on tarkastettava vä-hintään 500 metrin etäisyydellä ottamisalueesta (ottamisalueen reunasta mitat-tuna) sijaitsevat rakennukset, kaivot sekä tärinälle herkät laitteet tärinää aiheut-tavien toimintojen turvallisen suorittamisen varmistamiseksi. Tärinälle herkille kohteille on annettava tärinän raja-arvot, joissa pysymistä seurataan säännöllis-in mittauksin louhintatyön ajan erikseen hyväksytyyn seurantasuunnitelman mukaisesti. Louhinnan päätyttyä ja myös sen aikana on järjestettävä kuntotar-kastuksia mahdollisten vaurioiden toteamiseksi. Tärinäanalyysi ja raja-arvojen antaminen, seurantamittaukset sekä tarkastukset on teetettävä puolueettomalla

ulkopuolisella asiantuntijalla. Tarkastusten, analyysin ja seurantamittausten tekemisestä on sovittava kohteen omistajan tai haltijan kanssa. Tulokset tärinämittauksista tulee toimittaa välittömästi niiden valmistuttua myös tarkkailtavien kiinteistöjen omistajille/haltijoille.

Tekninen lautakunta antoi ilman mitään perustelua luvan kuormaamiselle lauantaisin vaikka luvan antaminen edellyttäisi perustelua miksi toimintaa pitäisi tehdä lauantaisin. Mikäli murskaamotoimintaan harjoitettaisiin kesäkuukausien ulkopuolella, [REDACTED] eivät ole esittäneet mitä keinoja tällöin käytettäisiin pölyn torjuntaan, kun vettä ei ole saatavilla sen jäätyksen takia.

Murskaamon vieressä olevalla peltoalueella ei voisi laiduntaa hevosia koko 10 vuoden aikana. Hevoset varmaan tulisivat laitumen aidoista läpi räjäytyksien aikana. Naapurisuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentin mukaan murskaamo aiheuttaa kohtuutonta rasitusta. Talvi ja syys/kevääaikana ei hevosia laidunneta kyseisellä peltoalueella.

Asian käsittely hallinto-oikeudessa

Soinin kunnan tekninen lautakunta on antamassaan lausunnossa esittänyt muun muassa, että valituksen 1 tekijät ovat viitanneet valitusosoitusten eroavaisuuksiin. Valittajat ovat tarkastelleet Soinin kunnan internet-sivuilla olevaa teknisen lautakunnan pöytäkirjaa, jossa on annettu muutoksenhakuohjeet kaikille kokouksessa käsitellyille pykälille. Kokouksessa on käsitelty myös asioita, joissa muutoksenhaku tapahtuu kunnallisvalituksella tai niillä on hallintolain mukainen muutoksenhakukielto. Vertailun kohteena valittajilla on kunnan valittajille lähettämä pöytäkirjanote, jossa on annettu valitusosoitus Vaasan hallinto-oikeuteen. Valittajat eivät ole huomioineet valitusosoitusten asiayhteyttä, joten tämän asian osalta valitus on perusteeton ja tulee siksi hylätä.

Vaatus luvan mukaisen toiminnan täytäntöönpanon kiellosta on perusteeton asiaa koskevan valituksen vireillä olemisen ja sen aiheuttaman täytäntöönpanon estymisen vuoksi.

Valituksen laatijat ovat esittäneet päätöksen kumoamista hakemuksen puuttumisen ja hakijan muutoksen vuoksi. Hakemus on tarkastettu ja täydennyksen jälkeen todettu riittäväksi lupakäsittelyn käynnistämistä varten. Hakemuksessa tapahtunut hakijatietojen muutos voidaan tulkita luonteeltaan tekniseksi hakijan yrityksessä tapahtuneen sukupolvenvaihdoksen vuoksi. Valituksessa esitetty lainhuutotodistus on päivätty 22.2.2019, jolloin kiinteistö on ollut vielä edellisen omistajan nimissä. Kiinteistö on siirtynyt uuden omistajan nimiin 16.5.2019.

Valituksen laatijat esittävät, etteivät ole saaneet ympäristölupaa. Kunnissa on tiettyjä hallinnollisia seikkoja koskeva oikeus muotoilla esitettävät asiat valitsemallaan tavalla. Lupapäätökset voidaan esittää lupaviranomaisen päätöksessä joko liitteenä tai päätökseen auki kirjoitettuna. Soinin kunnassa on muotoutunut käytännöksi kirjoittaa päätökset auki lautakunnan päätösesitykseen. Valituksen tekijöille on toimitettu yhteiskäsittelyssä tehdystä päätöksestä virallinen pöytäkirjanote.

Valituksen 2 laatijat esittävät valituksensa kohdassa 1 virheellisesti korkeimman hallinto-oikeuden 24.5.2018 (taltio 2485) antamallaan päätöksellä kumonnetun maa-aineksen ottamistoiminnalle myönnetyn luvan. Tosiasiallisesti korkein hallinto-oikeus kumosi päätöksen ja palautti asian uudelleen valmisteluun.

Valituksessa esitetyt perusteet niin kutsuttua MURAUS-asetuksen noudattamisesta pitävät osin paikkansa. Hakija ei ole toimittanut lupaviranomaiselle tarkempaa selvitystä toiminnan aiheuttamien melu- ja pölyamisvaikutusten vähentämismenetelmistä ja niiden tarkkailusta. Toiminta-ajat on muutettu MURAUS-asetuksen mukaisiksi.

Valituksen laatijat moittivat lupapäätöksen ylimalkaisuutta. Pölyntorjunnasta vastaa työn suorittaja, jonka vastuulla ovat myös laitteistojen pöly- ja melusuojaukset. Murskausaseman sijoittamisesta hakija on esittänyt suunnitelman, joka tarkentuu toiminnan käynnistyessä.

Luvanhakija on velvoitettu ilmoittamaan tulevista räjäytyksistä paitsi Soinin kunnan ympäristönsuojeluun, myös naapureille. Itse räjäytystyö on varsin hiljainen, eikä siitä voida olettaa aiheutuvan melua ympäristöön. Toiminnasta syntyvää melua vähentää kallioaineksen ottamisen suunta ja maastonmuodot. Luvanhakijaa sitovat MURAUS-asetuksen määräykset.

Soinin kunta toteaa valituksen olevan perusteltu lauantaisin tapahtuvan kuormaamisen ja kuljetuksen myöntämisessä. Toiminnalle myönnetty kuljetuksia ja kuormaamista koskeva toiminta-aika on vailla perusteita ja tullaan näin ollen kumoamaan. Loma-asuntoaluetta ei lähistöllä ole, joten alempien meluohjearvojen vaatimiselle ei ole perusteita.

Ympäristönsuojeluviranomainen on kumonnut päätöksessään 16.5.2019 (oikeastaan 27.6.2019) § 33 antamansa lupamääräyksen 2 mom. 6 "Kuormaaminen hyväksytään myös lauantaiaikana kello 7.00 ja 18.00 välisenä aikana". Lisäksi lupamääräys 3 muutetaan kuulumaan seuraavasti: "Toiminnan aiheuttama melutaso ei saa ylittää asumiseen käytettävillä alueilla päiväohjearvoa 55 dB (klo 07-22) eikä yöohjearvoa 50 dB (klo 22-07)."

Soinin kunnanhallitus on antamassaan vastineessa esittänyt, että se yhtyy teknisen lautakunnan ympäristönsuojeluviranomaisena antamaan lausuntoon. Kunnanhallitus on lisäksi todennut, että kiviaineksen saanti lähialueelta on tärkeää elinkeinotoiminnan kannalta.

Seinäjoen alueen ympäristöterveydenhuollon terveystarkastaja on antamassaan vastineessa esittänyt 4.4.2019 annettuun lausuntoon viitaten, että suunniteltu toiminta olisi syytä melu- ja pölymallintaa ennen lupapäätöstä.

Suunniteltu toiminta sijoittuu melko lähelle häiriintyviä kohteita, vaikkakin lain säätämät 300 ja 500 metrin etäisyysvaatimukset täyttyvät. Pölyn, melun ja tärinän torjuntaan on kiinnitettävä erityistä huomiota. Melutaso ei saa ylittää asumisterveysasetuksessa (545/2015) annettuja rajoja. Lisäksi tarvittaessa tulee pölyn haitallinen ympäristöön leviäminen estää pölyn sidonnalla tai tuulija leviämisseillä. Luvan myöntäjää pyydetään myös huomioimaan Valtioneuvoston asetus hevosten suojelusta (588/2010) 4 ja 6 §.

Räjätysten aikataulu on ilmoitettava etukäteen lähialueen asukkaille/häiriintyville kohteille.

Elinympäristöön vaikuttava toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että väestön ja yksilön terveyttä ylläpidetään ja edistetään. Toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy.

Terveystarkastajalla ei ole uutta mainittavaa verraten 4.4.2019 asiasta annettuun lausuntoon. Mikäli suunniteltu toiminta toteutuu, tulee toimintaa kokonaisuudessaan harjoittaa siten, että toiminnasta aiheutuva melu, pöly ja tärinä sekä päästöt ilmaan, veteen tai maaperään taikka jätteet tai muu syy eivät aiheuta lähiasutukselle/häiriintyville kohteille kohtuutonta rasitusta ja/tai terveyshaittaa.

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö- ja luonnonvarat – vastuualue on ilmoittanut, että ei anna asiassa vastinetta.

██████████ on varattu tilaisuus vastineen antamiselle. Vastinetta ei ole annettu.

██████████ ovat antaneet vastaselityksen.

██████████ ovat antaneet vastaselityksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus kumoaa Soinin kunnan teknisen lautakunnan päätöksen 27.6.2019 § 33 ja palauttaa asian lautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi. Lautakunnan tulee asiaa uudelleen käsitellessään ottaa huomioon, mitä hallinto-oikeuden perusteluissa on lausuttu.

Perustelut

Sovellettavat oikeusohjeet

Maa-aineslain 3 §:n 1 momentin mukaan tässä laissa tarkoitettuja aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu: 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista; 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista; 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Saman pykälän 2 momentin mukaan alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Maa-aineslain 6 §:n 1 momentin mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 11 §:n 1 momentin mukaan ainesten ottamista koskevaan lupaan on liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jolleivät sanotut seikat käy ilmi ottamissuunnitelmasta.

Saman pykälän 2 momentin mukaan lupamääräykset on annettava:

1) ottamisalueen rajauksesta, kaivausten ja leikkausten syvyydestä ja muodosta sekä ottamistoiminnan etenemissuunnista; 2) alueen suojaamisesta ja siistimisestä ottamisen aikana ja sen jälkeen; sekä 3) puuston ja muun kasvillisuuden säilyttämisestä, uusimisesta ja uusista istutuksista ottamisen aikana ja sen jälkeen.

Saman pykälän 3 momentin mukaan lupamääräyksiä voidaan lisäksi antaa:

1) ottamiseen liittyvistä laitteista ja liikenteen järjestämisestä erityisesti pohjaveden suojelemiseksi; 2) ajasta, jonka kuluessa tämän pykälän nojalla määrätyt toimenpiteet on suoritettava; sekä 3) muista hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi tarpeellisista toimenpiteistä.

Ympäristönsuojelulain 39 §:n 2 momentin mukaan hakemukseen on liitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen selvitys toiminnasta, sen vaikutuksista, asianosaisista ja muista merkityksellisistä seikoista.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomaisen on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset ja mielipiteet. Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään.

Saman pykälän 2 momentin mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n 1 momentin 1, 2 ja 5 kohdan mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa; merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa tai eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Ympäristönsuojelulain 62 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan tarkkailusta.

Kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (MURAU-asetus) 8 §:n 1 momentin mukaan, jos toiminnan etäisyys melulle alttiisiin kohteisiin on alle 500 metriä, ei murskaamista, poraamista, rikutusta tai räjäytyksiä eikä kuormauksia tai kuljetuksia saa tehdä viikonloppuisin eikä arkipäivinä, vaan: 1) murskaaminen on tehtävä arkipäivisin kello 7.00 ja 22.00 välisenä aikana; 2) poraaminen on tehtävä arkipäivisin kello 7.00 ja 21.00 välisenä aikana; 3) rikutus on tehtävä arkipäivisin kello 8.00 ja 18.00 välisenä aikana; 4) räjäytykset on tehtävä arkipäivisin kello 8.00 ja 18.00 välisenä aikana; ja 5) kuormaaminen ja kuljetus on tehtävä arkipäivisin kello 6.00 ja 22.00 välisenä aikana.

Saman pykälän 2 momentin mukaan (---) ympäristöluvassa voidaan lisäksi erityisistä syistä sallia kuormaus ja kuljetus lauantaisin kello 7.00–18.00 välisenä aikana.

MURAUS-asetuksen 13 §:n 1 momentin mukaan, jos toiminnan etäisyys melulle ja pölylle alttiisiin kohteisiin on yli 500 metriä, maasto-olosuhteet ovat erityisen suojaavat ja toiminnanharjoittaja voi luotettavalla, ympäristölupaviranomaisen hyväksymällä tavalla osoittaa, että 5 ja 7 §:ssä tarkoitetut arvot ilmanlaadulle ja melutasolle eivät ylitä, ei ympäristöluvassa tarvitse asettaa määräyksiä melun ja hengitettävien hiukkasten pitoisuuksien tarkkailusta.

Saman pykälän 2 momentin mukaan, jos toiminnan etäisyys melulle alttiisiin kohteisiin on alle 500 metriä ja toiminnanharjoittaja voi luotettavalla ja lupaviranomaisen hyväksymällä tavalla osoittaa, että toiminnasta aiheutuva melu, liikenne mukaan lukien ei ylitä 7 §:ssä tarkoitettuja melutason arvoja ja jos toiminnassa noudatetaan meluntorjunnan kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa, ei ympäristöluvassa tarvitse asettaa määräyksiä melun tarkkailusta.

Lisäksi MURAUS-asetuksen 4 §:n 4 momentissa ja 6 §:n 3 momentissa on säädetty pölyn leviämisen estämisestä ja meluntorjunnasta silloin, kun murskaamo sijoitetaan alle 500 metrin päähän häiriölle alttiista kohteesta.

Asiassa saatu selvitys

Hankkeessa on kysymys 238 000 m³ ktr:n kalliokiviainesmäärän louhinnasta ja murskauksesta [REDACTED] Soinissa. Hakemusasiakirjojen ja karttataustatietojen perusteella etäisyys toiminta-alueelta lähimmän asuinrakennuksen pihapiiriin hankealueen luoteispuolella on alle 500 metriä ja etäisyys muutoksenhakijoiden ratsastuskoulutoiminnassaan käyttämiin alueisiin on lähimmillään noin 500 metriä. On kysymys uudesta toiminnasta.

Oikeudellinen arviointi ja lopputulos

Korkein hallinto-oikeus on 24.5.2018 antamallaan päätöksellä taltionumero 2485 kumonnut Vaasan hallinto-oikeuden ja Järvi-Pohjanmaan rakennus- ja ympäristölautakunnan päätökset ja palauttanut asian toimivaltaiselle ympäristölupaviranomaiselle uudelleen käsiteltäväksi. Ennen asian ratkaisemista luvan hakijalle on tullut varata tilaisuus täydentää hakemustaan. Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisussa on lausuttu, että tuolloin käsiteltävässä päätöksessä ei ollut annettu määräyksiä toiminnan aiheuttamien päästöjen tarkkailusta. Asiassa olisi tullut olla tarkempi selvitys erityisesti toiminnasta aiheutuvan melun ja pölyn leviämisestä sekä rakenteista ja toimenpiteistä, joilla toiminnan melu- ja pölyvaikutuksia hallitaan. Mikäli lupa myönnetään sen jälkeen, kun asia on palautuksen jälkeen käsitelty uudestaan, tulee antaa tarpeelliset lupamääräykset ottaen huomioon muun ohella MURAUS-asetus sekä lähistöllä kesäkuukausina harjoitettava ratsastuskoulutoiminta.

Asiassa ei ole uudessakaan käsittelyssä esitetty riittävää selvitystä toiminnasta aiheutuvasta melusta tai pölystä ja niiden leviämisestä toimintojen eri vaiheissa eikä selvityksiä siten voi edelleenkaan pitää riittävänä haittojen arvioimiseksi.

Määräyksiä toiminnan aiheuttamien päästöjen tarkkailusta ei ole annettu, paitsi lupamääräys 10 talousvesikaivojen tarkkailusta ennen toiminnan aloittamista, mutta ei toiminnan aloittamisen jälkeen. Lähitöllä kesäkuukausina harjoitettava ratsastuskoulutoimintaa ei ole lupamääräyksissä otettu erityisesti huomioon.

Asian selvittäminen on edelleen ollut puutteellista edellä mainittujen seikkojen sekä tärinän ja vesien osalta, joten luvan myöntämisen edellytyksiä ei ole selvitysten perusteella voitu arvioida. Hallinto-oikeus toteaa, että kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annettussa valtioneuvoston asetuksessa (MURAUS) säädetty ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimukset ovat sitovia, eikä niistä voida poiketa siinäkään tapauksessa, että luvan hakijan ja häiriintyvän kohteen haltijan välillä olisi sovittu jotain muuta. Asia on näin ollen palautettava tekniselle lautakunnalle uudelleen käsittelyä varten. Lautakunnan tulee varata luvan hakijalle tilaisuus esittää riittävä selvitys toiminnan aiheuttamista päästöistä ja niiden ehkäisemisestä.

Uusilla selvityksillä täydennetty hakemus on annettava tiedoksi toiminnan vaikutusalueella ja varattava tilaisuus muistutusten tekemiseen ja mielipiteiden esittämiseen ympäristönsuojelulaissa edellytetyllä tavalla. Hallinto-oikeus kiinnittää huomiota siihen, että asianosaisia saattavat olla muutkin kuin rajanaapurit. Mikäli lupa myönnetään, on oleelliset hakemuksessa esitetyt haittojen ehkäisemisen keinot, ainakin toiminnan ajallinen rajoittaminen mukaan lukien kesätauko, sisällytettävä lupamääräyksiin. Kysymyksessä on maa-aineluvan ja ympäristöluvan yhteiskäsittely, minkä on syytä ilmetä selvästi asian käsittelyssä ja ratkaisussa.

Hallinto-oikeus toteaa vielä, että luvan hakijalla on niin halutessaan mahdollisuus peruuttaa hakemuksensa ilmoittamalla siitä lautakunnalle, jonka on siinä tapauksessa jätettävä asian käsitteleminen sikseen ilman että hakemukseen annetaan ratkaisua. Hakijalla on myös mahdollisuus tehdä uusi hakemus, jota lautakunnan on ryhdyttävä käsittelemään. Kaikki tarvittava selvitys on liitettävä uuteen hakemukseen, jota ryhdytään käsittelemään ympäristönsuojelulain mukaisesti.

Lupaa toiminnan aloittamiseen ennen päätöksen lainvoimaisuutta ei ole myönnetty. Sen vuoksi täytäntöönpanon kieltämistä koskevasta vaatimuksesta ei ole tarpeen lausua.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Päätöksen tiedoksiantaminen

██ on viipymättä tämän päätöksen saatuaan ilmoitettava päätöksestä yhteisen valituskirjelmän allekirjoittaneelle. Jos ██ tämän laiminlyö, hän on velvollinen korvaamaan ilmoittamatta jättämisestä aiheutuneen vahingon sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun tai muihin olosuhteisiin nähden harkitaan kohtuulliseksi (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 94 §, hallintolaki 56 § 2 mom ja 68 §).

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Soinin kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 107 §:n 1 momentin mukaan tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n perusteella valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **5.1.2022**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Diaarinumero

00937/19/5701

00938/19/5701

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Annukka Lagerstam ja Sinikka Kangasmaa sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Saara Juopperi.

Annukka Lagerstam

Sinikka Kangasmaa

Saara Juopperi

Hallinto-oikeuden esittelijä

Mia Koski-Träskvik

Toimituskirjan antaja:

Inkeri Eriksson
lainkäyttösihteeri

Diaarinumero

00937/19/5701

00938/19/5701

Jakelu

Päätös ja maksu

[REDACTED] asiakumppaneineen, maksutta

[REDACTED] asiakumppaneineen, maksutta

Jäljennös maksutta

Soinin kunnan tekninen lautakunta

Soinin kunnanhallitus

Seinäjoen alueen ympäristöterveydenhuolto

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus/
Ympäristö ja luonnonvarat, sähköisestiLänsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, sähköisesti
Ympäristölupavastuualue

Suomen ympäristökeskus, sähköisesti

IE

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaan-
nista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Paasivuorenkatu 3, 00530 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>